

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Petru Rusu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de lichidatorul SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, Gubceac Dmitrii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat,
împotriva încheierii din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de Petru Rusu,

a c o n s t a t a t:

La 11 noiembrie 2022, lichidatorul SRL „Rusu-Agrocomerț”, în persoana administratorului autorizat, Gubceac Dmitrii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Petru Rusu cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat.

Prin hotărârea din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, Gubceac Dmitrii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat (f.d. 41; 51-59).

S-a atras la răspundere patrimonială subsidiară membrul organului de conducere a debitorului SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat și anume administratorul Rusu Petru.

S-a încasat de la Petru Rusu în beneficiul masei debitoare a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, creanțele validate în sumă de 186 074,97 (o sută optzeci și șase mii șaptezeci și patru,97) lei.

S-a încasat de la Petru Rusu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5 582,25 (cinci mii cinci sute optzeci și doi,25) lei.

La 10 martie 2023, Petru Rusu, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe (f.d. 50).

Prin încheierea din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel declarată de Petru Rusu, ca fiind depusă tardiv (f.d. 64-66).

La 24 mai 2023, prin oficiul poștal, Petru Rusu, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 15 mai 2023, ca fiind ilegală (f.d. 68-69).

În motivarea recursului, a invocat că, pe parcursul examinării cauzei, inclusiv la pronunțarea dispozitivului, nu s-a prezentat, fapt ce rezultă și din conținutul hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

A mai notat că, dispozitivul hotărârii din 20 februarie 2023, l-a recepționat prin scrisoare simplă la 24 februarie 2023.

Prin urmare la 10 martie 2023, în termenul legal a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

A susținut că, prin prisma regulilor de calculare a termenului, potrivit art. 325 alin.(1) Cod de procedură civilă, începutul curgerii termenului de 15 zile prevăzut la art. 8 al Legii insolvenței, începe să curgă din 25 februarie 2023. Corespunzător termenul de atac, de 15 zile, expiră la 12 martie 2023, ultima zi a termenului fiind 11 martie 2023. Însă, conform art.389 Cod civil, deoarece 12 martie 2023 este o zi de duminică, termenul legal de 15 zile expiră în următoarea zi lucrătoare, adică la 13 martie 2023.

În concluzie, consideră că termenul de 15 zile pentru contestarea hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, expiră la 13 martie 2023.

Însă, apelul nemotivat a fost depus la 10 martie 2023, adică în interiorul termenului.

Prin urmare, consideră că, Curtea de Apel Bălți, a interpretat eronat normele legale și a concluzionat greșit omiterea termenului, astfel încât se învederează concluzia de anulare a soluției instanței de apel privind restituirea apelului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că, încheierea din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată recurentului, la 17 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.67).

Astfel, recursul declarat de Petru Rusu, la 24 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, este depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, Gubceac Dmitrii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, a fost pronunțat la 20 februarie 2023, cauza fiind examinată în baza Legii insolvenței (f.d. 41).

Copia dispozitivului hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, a fost expediată la 21 februarie 2023, în adresa lui Petru Rusu, circumstanță ce se atestă prin scrisoarea de expediere (f.d. 43), fiind recepționată

potrivit avizului de recepție la 24 februarie 2023 (f.d. 47).

La 07 martie 2023, prin cererea depusă Petru Rusu a făcut cunoștință cu materialele cauzei (f.d. 44).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel. Completul de judecată învederează că, art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței, statuează că hotărârile instanței de insolvență pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege. Termenul de apel, precum și apelul declarat nu suspendă executarea hotărârilor instanței de insolvență. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată reține că, cererea de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023 a Judecătorei Edineț, sediul Central, a fost depusă de către Petru Rusu, la data de 10 martie 2023, cu depășirea termenului de 15 de zile, prevăzut de art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin urmare, Curtea de Apel Bălți, prin încheierea din 15 mai 2023 corect a restituit cererea de apel declarată de Petru Rusu, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 64-66).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 februarie 2023, în temeiul art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 21 februarie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 07 martie 2023 (zi de marți).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Petru Rusu, a declarat apelul peste termen. Or, recurentul are obligația de a se folosi cu bună-credință de drepturile sale procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, deoarece dispozitivul hotărârii din 20 februarie 2023, l-a recepționat la 24 februarie 2023, cererea de apel depusă la 10 martie 2023, este în interiorul termenului legal.

Art. 8 alin.(1) din Legea insolvenței, într-o manieră certă și clară leagă termenul de 15 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 20 februarie 2023, apelantul/recurentul nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Petru Rusu, ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a apelantei și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel. Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Petru Rusu, nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Petru Rusu, împotriva încheierii din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Petru Rusu.

Se menține încheierea din 15 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către lichidatorul SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat, Gubceac Dmitrii privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a SRL „Rusu-Agrocomerț”, în procedura falimentului simplificat.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos